

VELİ BÜLTENİ

Anne-Baba Tutumları ve Çocuklar Üzerindeki Etkileri

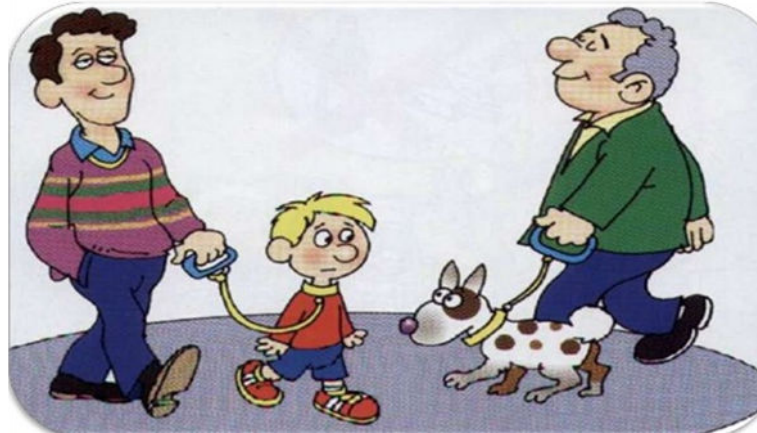

CUMHURİYET İLKOKULU REHBERLİK SERVİSİ

AŞIRI BASKICI VE OTORİTER TUTUM

- Çocuğun ilgi ve istekleri dikkate alınmaz.
- Çocuğu anlama onun seviyesine inme çabası gösterilmez.
- Çocuğa nedenleri açıklanmayan kurallar konur ve bu kurallara uymadığı takdirde **ceza** verilir. Kurallara sorgulamadan uyması beklenir.
- Sürekli eleştiren, yargılayan, suçlayan anne-babalardır.
- Anne-baba çocukları kendi kalıplarına göre yetiştirir.
- “Çocuğumu eğiliyorum” mantığıyla **şiddet** uygulanabilir.
- Çocuktan yaşının üzerinde bir olgunluk beklenir ve ona özgürlük tanınmaz.
- Çocuğu kendi tasarladıkları bir kalıba göre yetiştirmek isterler.

Çocuğun Kişilik Gelişimi Üzerindeki Etkileri

- Çocuk içine kapanık, çekingen, itaatkar olabileceği gibi aşırı saldırgan ve zorba da olabilir.
- Çocukla daima güçlü olma ve kendinden zayıfları ezme isteği vardır.

- Kendine güveni hemen hemen yok gibidir.
- İleri yaşlarda sıkıntılar karşısında dayanıksız ve çaresiz kalır.
- Çocuk alacağı ağır cezalardan kaçmak için yalan söyleyebilir.
- İnsanlar tarafından kolay kandırılabilir, yanlış hareketler yapmaya eğilimlidir.
- Aşırı hassas, kırılgan ve hastalıklı bir kişilik yapısı görülebilir.
- Sürekli eleştirildiği için aşağılık duygusuna kapılabilir.

Çocuğun Kişilik Gelişimi Üzerindeki Etkileri

- Bu çocuklar kötü muameleye maruz kalmaktan korktukları için anne ve babaya karşı uysal olmaktadır, fakat içten içe anne babaya karşı düşmanlık duyguları geliştirirler.
- Sürekli kusurları aranan çocuk streslidir, ve stresliken hata yapma olasılığı artar.
- Hata yapan kişilere karşı hoşgörüsüzdürler.

Her şeyin anahtarı sevgi, emek ve sabırdır.
Civcivi kuluçkaya yatırarak elde edersiniz
yumurtaları kırarak değil!

AŞIRI HOŞGÖRÜLÜ/ SERBEST TUTUM

- Anne-baba çocuğun davranışına karışmaz, sadece büyük problem olduğunda varlığını hissettirir.
- Çocuğun aşırı hareket serbestliği vardır. Kendisine ve çevresine zarar verecek davranışlar da bile müdahale edilmez.

- Aile doğruyu ve yanlışlı çocuğunun yaparak yaşayarak öğrenmesini ister, çocuğa neyi yapması veya neyi yapmaması gerektiği konusunda bilgi verilmez.
- Çocuğa hiçbir zaman kesin kural konmaz. Konulan kurallar da uygulama ve denetimden uzaktır.
- Bu tutum ev içerisinde geçerli olduğu gibi ev dışında da geçerlidir.
- Çocukların her istedikleri sorgulanmadan yerine getirilir.

Çocuğun Kişilik Gelişimi Üzerindeki Etkileri

- Gururlu, kibirli, kendini beğenen kişilik özelliği sergilerler.
- **Sabırsız sorumsuz, bencil,** çabuk darılan ve her an dilediğinin yapılmasını bekleyen çocuklardır.
- Başkalarının haklarına saygı duymaz.

- Her istediğini ailesine yaptırmayı alışkanlık haline getiren çocuk, bu tavrı arkadaşlarından ve çevresinden görmeyince uyum sağlamada güçlük çeker.
- Kendi istediğinin olması için mücadele verir ve çevreden dışlanır.

AŞIRI KORUYUCU TUTUM

- Çocuklarına hayat tecrübesi yaşama fırsatı tanımazlar.
- Geç kavuşulan, aşırı istenilen, tek çocuk, tek erkek ve ya kız çocuk gibi çocuklar genellikle abartılmış sevginin odak noktası olurlar.
- Çocuklarının büyüdüğünü fark etmeyip bebekmiş gibi davranırlar.
- Çocuklarına hiçbir iş ve sorumluluk vermezler, her şeyi kendileri yaparlar.
- Bu tür ailelerde doğal yaşam hakkı verilmez. Onu ilgilendiren kararlarda yaşı kaç olursa olsun fikri sorulmaz.

Dikkat !

- Çocuğunuzun sürekli giyinmesine ve soyunmasına yardım ediyorsanız,
- Çocuğunuza yiyeceğinden fazla yemek veriyor, istemediği yemekleri zorla yediriyorsanız, çatal-kaşık kullanabilen çocuğunuza beş-altı yaşlarına gelse de elinizle yemek yediriyorsanız,
 - Çocuğunuzun yanlış yapmasına müsaade etmiyorsanız,
- Çocuğunuzun ne yaptığını, ne yediğini, ne konuştuğunu sürekli kontrol ediyorsanız,

Aşırı Koruyucu Birer Anne-Babasıınız!

Çocuğun Kişilik Gelişimi Üzerindeki Etkileri

- Hayattan edinmeleri gereken deneyimleri edinmeden hayatla karşı karşıya kaldıklarında uyum sağlamakta güçlük çekmektedirler.
- Kendi başına hiçbir şey yapamaz, yapacağına inanmaz. Dolayısıyla huzursuz ve kaygılı olur.

- Çocuk ailesine olan bağımlılığını dış çevreye de genelleayebilir. Onu himayesi altına alabilecek herkese karşı bağımlı olmaya başlarlar.

Çocuğun Kişilik Gelişimi Üzerindeki Etkileri

- Ailenin aşırı koruyucu yapısı, çocuğu **bencil** yapar. Daima dikkat çekmeye, çevresindeki kişilerin ona hizmet etmesini beklemeye başlar.
- Toplumsal yaşamda ayakta durma yarışında çocuk başarısız ve mutsuz olabilir.
- Ailesinden gördüğü sevgi ve himayeyi ileride eşinden de bekler. Hiç büyümeyen "**yetişkin çocuk**" olarak kalır.
- **Davranış bozukluğu** (tırnak yeme, yalan söyleme, alt ıslatma, okul fobisi, kekemelik vb.) görülür.

UNUTMAYIN!

Çiçeğin suya ihtiyacı vardır ama çok sularsanız ölür, gider...

TUTARSIZ / KARARSIZ TUTUM

- Tüm çocuklara eşit davranmama,
- Eşit sorumluluklar vermeme,
- Kız ve erkek çocuğa cinsiyetine göre farklı davranılması,
- Çocuğun yaptığı bir davranış bazen çok sert, bir tepki alabilirken, bazen de çok olumlu karşılanabilmektedir.

DİKKAT!

- Eşinizle çocuğunuzun yanında, çocuk konusunda birbirinizi eleştiriyorsanız,
- Eşinizin olumlu yaklaşımına sizin olumsuz tutumunuz oluyorsa yada taraflardan biri çocuğu kayırıyorsa,
- Çocuğunuza söz dinletmek için önce yumuşak tonda konuşup, ardından sesinizi yükseltip çocuğunuza vuruyorsanız sonrada diz çöküp özür diliyorsanız,

Tutarsız bir anne-babasıdır!

Çocuğun Kişilik Gelişimi Üzerindeki Etkileri

- Çocuk hangi davranışı, nerede, nasıl, ne zaman yapacağı konusunda bocalar. Nasıl davranacağını bilemez.
- “**Bu davranışı yaparak nasıl cezadan kurtulurum?**” şeklinde bir teknik geliştirir.
- İç çatışmalar, huzursuzluk ve öncelikle anne babaya sonra da insanlara karşı güvensizlik oluşur.
- Doğru kararlar alamaz.
- Görüşlerini açıkça söyleyemez.
- Kendini hiçbir ortamda rahat savunamaz.
- Ürkek, herkesin söylediğini kabul eden biri olabilir.
- Her zaman adımlarını diğer insanlardan geç atar.

KISA BİR HİKAYE

Ayşe Hanım Elif'e, sokağa çıktıklarında sürekli bir şey istememesini defalarca tembih eder. "Benden hiçbir şey isteme, çünkü almayacağım." demesine rağmen, Elif her gördüğü şeyi istemeye devam eder. Yol boyunca onu bunu istemesine sürekli karşı koyan Ayşe hanım, artık dönüş yolunda, "Hadi peki, şu bebeği alalım." der. Ancak bütün yol boyunca 'Hayır' deyip direnmesine rağmen en sonunda kabul edip bir şey almanın aslında Elif'e ne öğrettiğinin farkında değildir. Elif, "Devamlı ister ve annemi bıktırırsam ona istediğimi aldırırım"ı yaşayarak annesinden öğrenir.

İLGİSİZ VE DUYARSIZ TUTUM

- Çocuğa karşı denetim, çocuğun ilgi ve gereksinimlerine verilen tepki çok düşüktür.
- Sadece anne, sadece baba ya da anne-baba duyarsızdır.
- Çocuklarına yeteri kadar zaman ayırmazlar.
- Çocukları için hiçbir konuda gerekli çabayı göstermezler.
- Çocuğun ruhsal durumu ve okul başarısıyla ilgilenilmez.

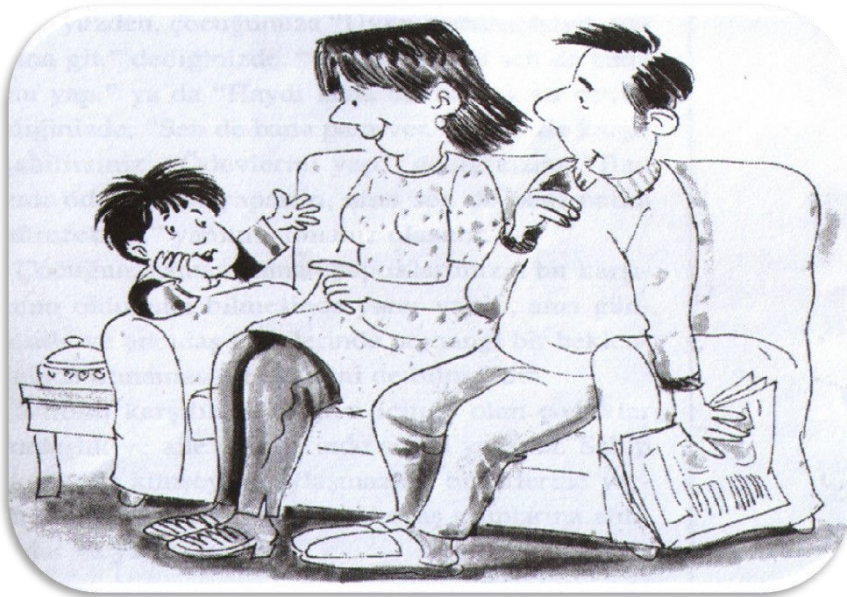
Çocuğun Kişilik Gelişimi Üzerindeki Etkileri

- . Okula ilgisizlik
- . Zamanı iyi değerlendiremememe
- . Yanlış arkadaşlıklar kurma
- . Zararlı alışkanlıklara başlama eğilimi
- . Kural tanımama
- . Suç işlemeye eğilimli olma
- . Uzun vadeli planlar yapamama
- . Başına buyruk yaşama ve evden ayrılma
- . Yanlış davranışlara yönelme
- . Okulu bırakıp, erken yaşta çalışmaya başlama görülebilir.

DEMOKRATİK TUTUM

- Çocuk ayrı bir birey olarak kabul edilir.
- Çocuğun ilgileri göz önünde bulundurulur, yeteneklerini geliştirici ortam hazırlanır.
- Kuralların uygulanmasında çocuğa etkin bir rol ve sorumluluk verilir.

- Çocuğa öğüt verme yerine, yapması istenilen davranışlar açıkça belirtilir.
- Problemlerle baş etme yolları demokratik yollarla yapılır.

Çocuğun Kişilik Gelişimi Üzerindeki Etkileri

- Yaratıcıdırlar.
- Dengeli ve uyumludurlar.
- Karar alma becerileri gelişmiştir.
- Kendilerine güvenirlirler.
- Seçenekli düşünmeyi bilirler, yeni durumlara uymada zorluk yaşamazlar.
- Başkalarının özgürlüklerine saygılıdırlar, kendi özgürlüklerinin sınırlarını bilirler.
- Kendi haklarını korurlar, başkalarının haklarına saygı gösterirler.
- Arkadaş gruplarına rahatlıkla uyum sağlarlar.
- Bir gruba dahil olmada ve grup içinde aldıkları görev ve sorumlulukları yerine getirmede zorlanmazlar.
- Çevrelerindeki akran ve yetişkinlerle sağlıklı iletişim kurarlar.

ÇOCUK NEYİ ÖĞRENİR?

Eğer bir çocuk;

Kınanarak yaşarsa, suçlamayı öğrenir.

Utanç içinde yaşarsa, suçluluk duymayı öğrenir.

Hoşgörüyle yaşarsa, sabırlı olmayı öğrenir.

Teşvik edilerek yaşarsa, özgüveni öğrenir.

Eşitlik ortamında yaşarsa, adaleti öğrenir.

Değer verilerek yaşarsa, saygı duymayı öğrenir.

Sevgi içinde büyürse, güvenmeyi öğrenir.

Değişim İçin Bir Başlangıç Yapmanın Zamanı
Neden Bugün Olmasın?
Kaybedebileceğiniz Hiçbir Şey Yok.
Ama Kazanacağınız Çok Şey Var.
Çocuklarınız....

CUMHURİYET İLKOKULU REHBERLİK SERVİSİ

VELİ BÜLTENİ

Anne-Baba Tutumları ve
Çocuklar Üzerindeki Etkileri

